

TABLICE I PLECAKI

Językiem tongijskim posługuje się około 100 tysięcy osób zamieszkujących Wyspy Tonga. Jest to język, z którego pochodzi używane w wielu językach świata słowo „tabu”.

Poniżej pokazaliśmy pięć rysunków przedmiotów znajdujących się zwykle w klasie (w tym tradycyjne tablice, nazywane po tongijsku po prostu „tablicami”, oraz nowsze, które Tongijczycy określają jako „białe tablice”). Jeden z rysunków już podpisaaliśmy. Spróbuj dobrać odpowiednie podpisy do pozostałych!

Ko e 'ū palakipoe 'e tolu

Ko e 'ū palakipoe hinehina 'e ua

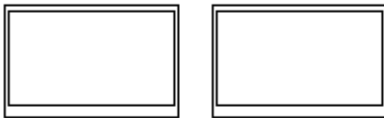
Ko e 'ū peni 'e tolu

Ko e 'ū kato naunau 'e ua

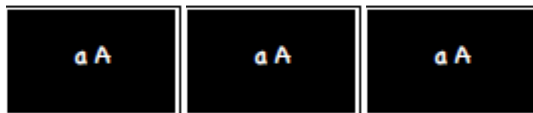

Ko e 'ū kato penivahevahe 'e fā. (To są cztery piórniki)

1)

2)

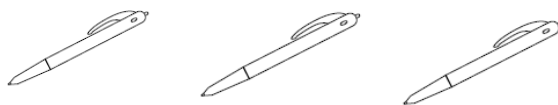

Jak powiesz po tongijsku *To są cztery białe plecaki*? Czy potrafisz odgadnąć, jak brzmi tongijskie słowo oznaczające ogólnie torbę, koszyk lub inny przedmiot do przenoszenia rzeczy?

3)

4)

WYSPY TONGA

ODPOWIEDZI

- 1) Ko e 'ū palakipoe hinehina 'e ua
- 2) Ko e 'ū palakipoe 'e tolu
- 3) Ko e 'ū kato naunau 'e ua
- 4) Ko e 'ū peni 'e tolu

Rozwiązywanie zadania można zacząć od poszukiwania powtarzających się elementów. Widać, że liczby nam na początku niedużo pomogą (mamy dwa razy po dwa przedmioty i dwa razy po trzy przedmioty), ale powtarzają się też na przykład elementy *peni* i *kato*, które pojawiają się w przetłumaczonym zdaniu.

Peni pojawia się w zadaniu samodzielnie (Ko e 'ū peni 'e tolu), może więc oznaczać coś związanego z piórnikiem/znajdującego się w nim – tutaj pasuje jedynie długopis (pomaga tu też podobieństwo do angielskiego *pen* – *peni* to zapożyczenie z tego właśnie języka – na takie podobieństwa trzeba jednak uważać, ponieważ czasem mogą być mylące). W takim wypadku *tolu* oznaczałoby trzy, a z kolei zdanie *Ko e 'ū palakipoe 'e tolu* – „To są trzy tablice”. Stąd mamy *Ko e 'ū palakipoe hinehina 'e ua* – „To są dwie białe tablice”. Pozostało nam *Ko e 'ū kato naunau 'e ua*, które w takim razie powinno oznaczać „To są dwa plecaki”. I rzeczywiście, zgadza się powtarzający się liczebnik *ua*, a w słowie oznaczającym plecak pojawia się element *kato*, wspólny z innego rodzaju „pojemnikiem” na przedmioty szkolne – piórnikiem.

To są cztery białe plecaki to Ko e 'ū kato naunau hinehina 'e fā.

Tongijskie słowo oznaczające ogólnie torbę, koszyk lub inny przedmiot do przenoszenia rzeczy to *kato* (element ten pojawia się w słowie oznaczającym plecak oraz piórnik).